

Αθήνα, 4 Απριλίου 2001

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης δέχθηκε σήμερα το πρωί, αλληλοδιαδόχως, στο Μέγαρο Μαξίμου, τον ύπατο εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας Χαβιέ Σολάνα, τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας Ιλιρ Μέτα, τον Πρωθυπουργό της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας Ζόραν Ζίζιτς και τον Πρωθυπουργό της Σερβίας Ζόραν Τζίτζιτς.

Μετά τις συναντήσεις, ο Πρωθυπουργός προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις και απάντησε σε ερωτήσεις δημοσιογράφων:

«Κυρίες και κύριοι, συνάντησα σήμερα τον ύπατο εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και Αμυνας Χαβιέ Σολάνα, τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας Ιλιρ Μέτα, τον Πρωθυπουργό της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας Ζόραν Ζίζιτς και τον Πρωθυπουργό της Σερβίας Ζόραν Τζίτζιτς.

Χθες (3/4), όπως γνωρίζετε, συνάντησα στη Θεσσαλονίκη τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας Ιβάν Κόστοφ.

Τι δείχνουν αυτές οι συναντήσεις και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη;

Δείχνουν ότι η Ελλάδα σήμερα είναι στο επίκεντρο των εξελίξεων στα Βαλκάνια. Όλες οι βαλκανικές χώρες θεωρούν την Ελλάδα ως ένα παράγοντα ειρήνης, συνεργασίας και σταθερότητας.

Το κεντρικό θέμα των συζητήσεων που είχα σήμερα, τόσο με τον κ. Σολάνα, όσο και με τους Πρωθυπουργούς των βαλκανικών χωρών, ήταν η εξέλιξη στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ). Όλοι όσοι συνομίλησαν μαζί μου ήταν σύμφωνοι ότι η δράση ορισμένων ομάδων Αλβανών δεν ωφελεί την περιοχή, την καταδικάζουν, καταδικάζουν τη χρήση βίας και συμφωνούν στην αρχή, την οποία εμείς έχουμε υποστηρίξει από καιρό ότι δεν πρέπει να υπάρχει αλλαγή συνόρων και θα πρέπει να εφαρμοσθεί το Διεθνές Δίκαιο για να επιλυθούν οι όποιες διαφορές.

Στις 9 Απριλίου θα υπογραφεί η Συμφωνία Σταθεροποίησης – Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΠΓΔΜ. Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας είμαστε της γνώμης (όπως άλλωστε νομίζει και η Ευρωπαϊκή Ένωση) ότι μπορεί να συγκροτηθεί μια ομάδα εργασίας, η οποία θα εξετάσει τις οικονομικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις που θα

πρέπει να γίνουν στη γειτονική χώρα και θα αρχίσει έναν πολιτικό διάλογο σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Αυτός είναι ένας τρόπος να δουν οι γείτονές μας τα πράγματα εξελισσόμενα προς θετική κατεύθυνση ατενίζοντας το μέλλον και να μην ανατρέχουν σε στερεότυπα ενός πικρού παρελθόντος, το οποίο αναβίωσε προσφάτως στην ΠΓΔΜ και την ευρύτερη περιοχή.

Ο διάλογος και η πολιτική συνεννόηση είναι απαραίτητα στοιχεία. Εμείς υποστηρίζουμε – θέλω να το τονίσω και πάλι αυτό- την κυβέρνηση των Σκοπίων στην προσπάθειά της για έλεγχο της κατάστασης, για τερματισμό των οποιωνδήποτε τρομοκρατικών ενεργειών και για συνέχιση του πολιτικού διαλόγου, τον οποίο έχει αρχίσει, επιδιώκει να τον συνεχίσει και ταυτόχρονα να τον ενισχύσει.

Με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας κ. Μέτα συζητήσαμε, εκτός από τη γενική εξέλιξη, τα διμερή θέματα. Από τον περασμένο Δεκέμβρη που είχαμε συναντηθεί μέχρι σήμερα διαπιστώσαμε ότι έχει σημειωθεί πρόοδος σε σχέση με τα θέματα που μας απασχολούν. Αναφέρω ενδεικτικά το θέμα της πραγματοποίησης επενδύσεων από ελληνικές εταιρείες πετρελαιοειδών στο λιμάνι του Δυρραχίου.

Με τον Πρωθυπουργό της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας συζητήσαμε την κατάσταση, τις εξελίξεις στο Μαυροβούνιο. Η Ελλάδα είναι της άποψης ότι οι ίδιοι οι λαοί της Γιουγκοσλαβίας αποφασίζουν ποιο είναι το μέλλον της Ομοσπονδίας. Εμείς, όμως, θέλουμε να τονίσουμε ότι οι όποιες εξελίξεις πρέπει να γίνουν με τέτοιο τρόπο, ώστε να εγγυώνται τη σταθερότητα και τη συνεργασία στην περιοχή. Δεν πρέπει να οδηγηθούμε σε νέες αντιπαλότητες και αναμετρήσεις.

Τέλος, με τον Πρωθυπουργό της Σερβίας συζητήσαμε την προσπάθεια της Γιουγκοσλαβίας να ενταχθεί στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης, της συμμετοχής στις διαδικασίες της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού χώρου και στην Ανατολική Ευρώπη και στα Βαλκάνια. Προσφέραμε συνεργασία, βοήθεια. Τη θέλουν. Και νομίζουμε ότι η συμμετοχή τους θα συμβάλει στη σταθερότητα στην περιοχή.

Όσον αφορά τα διμερή μας θέματα, εξετάσαμε την πορεία ελληνικών επενδύσεων, τις εμπορικές συναλλαγές, κάποια ιδιαίτερα θέματα, όπως την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου, ο οποίος ενώνει τη Γιουγκοσλαβία με την Ελλάδα. Η συζήτηση έγινε, όπως και στις άλλες περιπτώσεις, σε ιδιαίτερα φιλικό κλίμα.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει αυτή την πολιτική ειρήνης, ανάπτυξης και συνεργασίας με όλες ανεξαιρέτως τις χώρες των Βαλκανίων. Πολιτική που ανέδειξε το ρόλο της Ελλάδας

στην ευρύτερη περιοχή. Ρόλος που έχει αναγνωρισθεί και στο παρελθόν από όλους τους διεθνείς παράγοντες. Ρόλος που αναδεικνύει συνεχώς τη χώρα μας ως κατ' εξοχήν σταθεροποιητικό παράγοντα στην ευαίσθητη περιοχή των Βαλκανίων. Και ο ρόλος αυτός επιβεβαιώνεται και σήμερα από την παρουσία στη χώρα μας σημαντικών συντελεστών των πολιτικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Μεσογείου.

Εμείς θέλουμε και επιζητούμε με κάθε διπλωματικό μέσο την εμπέδωση της ειρήνης με βάση της αρχές του Διεθνούς Δικαίου, την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων σε χώρο δημοκρατίας και ευημερίας, τη συνεργασία για όλο και περισσότερη ανάπτυξη. Επιπροσθέτως, θα υποστηρίξουμε τις προσπάθειες για τη συμμετοχή των βαλκανικών χωρών στην ευρωπαϊκή οικογένεια και τους διεθνείς οργανισμούς, όπου πιστεύουμε ότι πρέπει να συμμετάσχουν. Θα υποστηρίξουμε επίσης κάθε ενέργεια και δράση που συμβάλλει στη σταθερότητα, την ειρηνική συνεργασία και την περισσότερη ευημερία».

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μας είπατε προηγουμένως για μη αλλαγή συνόρων. Από τις συνομιλίες σας που είχατε με τον κ. Μέτα και επειδή η Αλβανία πάνω σ' αυτό το κρίσιμο θέμα δείχνει μερικές φορές ότι «πατάει σε δυο βάρκες» αποκομίσατε την εντύπωση ότι η γειτονική χώρα εμμένει στην αρχή του απαραβίαστου των συνόρων;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Μέτα δήλωσε και στη συζήτηση μαζί μου αυτό που έχει επανειλημμένα δηλώσει και δημόσια: Ότι η κατάσταση που επικρατεί στα Σκόπια είναι μια κατάσταση αρνητική και για την Αλβανία, γιατί δημιουργεί την εντύπωση ότι η Αλβανία συντηρεί ή προωθεί αποσταθεροποιητικές δράσεις στις γειτονικές χώρες. Αυτό δεν είναι αληθές, πρόσθεσε ο κ. Μέτα. Εν πάση περιπτώσει είναι σαφές σε όλους ότι μια τέτοια κατάσταση δεν εξυπηρετεί την Αλβανία, γιατί παρεμποδίζει ακριβώς τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αναφερθήκατε προηγουμένως στο ρόλο της Ελλάδος στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή, καθώς και στις πολλαπλές ελληνικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση αυτού του ρόλου που είναι κατ' εξοχήν σταθεροποιητικός στην ευαίσθητη αυτή περιοχή. Όμως, την ίδια στιγμή, στο εσωτερικό της χώρας διαμορφώνεται ένα τελείως διαφορετικό πολιτικό τοπίο που δείχνει όχι μόνο να μην ενδιαφέρεται, αλλά με την όλη στάση του υποβαθμίζει αυτές καθ' αυτές τις ελληνικές πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της ειρήνης στην περιοχή. Πώς συμβιβάζονται αυτά τα δύο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ πιστεύω ότι όλοι οι Έλληνες ενδιαφέρονται για τις εξελίξεις στα Βαλκάνια. Συμβαίνει όμως η ενημέρωση, πολλές φορές, να επικεντρώνεται σε τρέχοντα θέματα. Ωστόσο, οι Έλληνες επιθυμούν ένα σταθερό πλαίσιο και αυτό το έδειξε το ζήτημα

ενδιαφέρον τους για τις εξελίξεις στο Κόσοβο, τη μεγάλη ανακούφιση που ένιωσαν τόσο από την πολιτική εξέλιξη στο πρόβλημα, όσο και από την επαναφορά της ειρήνης, καθώς επίσης το ότι ανταποκρίθηκαν θετικά έναντι των πολιτικών εξελίξεων στη Γιουγκοσλαβία. Και η πολιτική που ασκείται από την κυβέρνηση πάνω σ' αυτά τα θέματα εκφράζει αυτή την επιθυμία, η Ελλάδα να διαδραματίζει ενεργό και ειρηνοποιό ρόλο και να είναι δημιουργικά παρούσα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είδαν το φως εκτενή δημοσιεύματα στον τουρκικό Τύπο γύρω από την πρόσφατη απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής για μείωση των εξοπλιστικών δαπανών. Αύριο ο Γιώργος Παπανδρέου μεταβαίνει στην Αγκυρα. Αυτή η απόφαση της κυβέρνησης εμπεριέχει κάποιο μήνυμα και για την τουρκική πλευρά;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η απόφαση της κυβέρνησης, όπως εξήγησα μετά τη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής, προκύπτει ως αποτέλεσμα εξελίξεων στο πολιτικό επίπεδο και μας επιτρέπει, υπό τις σημερινές συνθήκες, να θέσουμε κάπως διαφορετικά τις προτεραιότητές μας. Εμείς έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει και με την ευκαιρία αυτή θα μου επιτρέψετε να επαναλάβω ότι εκείνο που επεδίωκε και επιδιώκει η Ελλάδα είναι η αμυντική θωράκισή της. Κατ' ουδένα τρόπο δεν είναι στις προθέσεις της χώρας μας επιθετικές ενέργειες. Κατ' ουδένα τρόπο η χώρα μας δεν προτίθεται να αντιμετωπίσει τις άλλες χώρες μέσω μιας επεκτατικής πολιτικής ή πολιτικής καταναγκασμού. Η Ελλάδα θέλει να είναι δύναμη ειρήνης. Και πιστεύω ότι με την πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης σηματοδοτεί την όλη εξέλιξη των πραγμάτων προς την ορθή κατεύθυνση. Η συνεργασία μπορεί να βασίζεται και στη μείωση δαπανών για εξοπλισμούς.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει θέμα συνομοσπονδίας στην Κύπρο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα και το έχουμε δηλώσει επανειλημμένα.

Σας ευχαριστώ.